

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

26. Quibus in locis sit Missæ sacrificium faciendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

possint celebrare statim post Matutinum officium, & post Meridiem, præsertim diebus, quando est de audienda Missa præceptum, quando Fratres debent iter facere, siue quando ex itinere veniunt, & non possunt ante meridiem ad locum pervenire, ubi possint commodè celebrare, vel audire Missam. Hæc omnia habentur in Compendio privilegiorum, quæ sunt Mendicantibus concessa. Eugenius Quartus concessit Cisterciensibus Congregationis in Hispania, vt causa legitima subsistente, possint Missam in Monasterijs, & extra Monasteria dum iter faciunt ante diem, & vsque ad horam Nonam celebrare, vt habetur in Compendio privilegiorum, Congregation. regularium obseruan. Sancti Bernardi. Cisterciens. ordinis in Hispania. verbo Missæ. Sed Nauar. in *Manua. ca. 25. n. 85. ait. Videtur privilegia Sixti III. Innocentij VIII. & Leonis X. de dicenda Missa ante horam legitimam sublatam per decretum Conc. Tridentini. quod secl. 22. ca. de obseruan. & enit. in celebrat. Missæ, prohibet ne Sacerdotes alijs horis quam debitis Missas celebrent. Idè dicit F. Manuel. in *Explicat. Bullæ Crucis. §. 9. num. 31. & §. 13. numer. S. Pius V. in Constitutione. 118. in Bullario, quæ incipit. Quo primum tempore. Sic ait. Nene præules, administratores, Canonici, Cappellani, & alij quocunque nomine nuncupati presbyteri seculares, aut regulares cuiusvis ordinis, ad Missam aliter quam à nobis statutum est, celebrandam teneantur. Declaratio Cardinalium secl. 22. super Decretum Concilij Triden. de obseruandis, & euitandis in celebratione Missæ sic habet. Ante diem, & horis indebitis celebrare nulli licet, etiam vigore privilegiorum à Sede Apostolica ante Concilium Tridentinum concessorum, placuit confirmari facultatem Florentie concessam S. Francis, & S. Mariae Magdalens, celebrandi Missam ante lucem, sed ita, vt Missa non incipiat nisi duobus horis ante solis ortum. Sic ibi. In compendio privilegiorum Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium, & nō Mendicantium Colletore Hieronymo à Sorbo Prædicatore ordinis Cappuccinorum in verbo Missæ, post recitata privilegia circa sacrificium Missæ faciendum in loco, tempore, & modo non debito ponitur Annotatio, quæ sic habet. Omnia supradicta privilegia dicendi Missam quoad modum, locum, et tempus sunt iam per Concilium Tridentinum sublata, & præcipue illa Sixti III. Innocentij VIII. & Leonis X. quoad tempus, sed celebrari debet secundum Rubricas Missalis noui iuxta constitutionem 118. Pij V. in Bullario. Ibidem, tamè subiungit Colletor, hæc verba Greg. XIII. anno II. concessit Congregationi S. Iustine, vt dum in itinere fuerint constituti, possint Missam celebrare ante auroram, & post mediam noctem, vt refertur in Compendio privilegiorum S. Hieron. fol. 50. Postea subiicit idem Colletor, Pius V. concessit Societati Iesu, vt refertur in Compendio privilegiorum eiusdem Societatis in verbo. Missæ. §. 3. eandem facultatem pleniorè, vt possint celebrare per horam ante auroram, & infra horam post meridiem causa itineris, vel alterius legitimi impedimenti. Sic ille.**

SI QVAERAS, an si Episcopus, dum iter facit, velit rem diuinam audire, vel facere, tuta conscientia queat audire, vel facere ante auroram, vel post meridiem. Respondet Glossa in cap. vlt. de priuil. in c. tuò id posse facere. Sic etiam Sylu. verb. Missæ. q. 6. decet enim Episcopum quotidie rem diuinam audire: nec est, cur iter eis impediatur, aut retardetur.

Sextò quæritur, Quota pars temporis sit notabilis, vel ante auroram, vel post meridiem; ita, vt si eam partem anteponat, vel postponat Sacerdos sine causa iusta, dum Missæ sacrificium facit, peccet lethaliter. Nam si paulò ante auroram, vel paulò post meridiem sacrificet, lethale peccatū non admittit, vt annotauit Sor. 4. diff. 14. q. 2. art. 2. eo, quod in moribus, parum pro nihilo habetur. Meo iudicio tertia pars horæ habetur, vt notabilis pars: & ideo si quis scienter & sine iusta, & debita causa, tertia parte horæ ante auroram, vel post meridiem Missæ sacrificium faceret, lethaliter peccaret.

Septimò quæritur, num ante auroram tuta conscientia Sacerdos sacrificet ob viaticum ægroto iam iam morituro dandum, ubi Eucharistia consecrata non extat? Respondeo cum Palu. 4. dist. 13. quæst. 2. artic. ult. Antonino. 3. part. tit. 13. cap. 6. §. 4. Syluest. Missæ. 1. quæst. 6. & Nauar. in *Manua. ca. 25. numer. 85. id esse licitum facere, Superioris tamen consensu, ubi præfens fuerit; alioqui eo absente id simpliciter licet facere. Id verò etiam est intelligendum, ne multo tempore ante auroram sacrificium fiat.*

Octauò quæritur, An post meridiem sacram communionem accipere iure, vel consuetudine prohibeamur? Respondeo, cum Angelo, in verbo. Eucharistia. 3. mune. 35. & Syluest. Eucharistia. 3. quæst. 15. versicul. 5. non esse: neque enim est idem iuris de percipienda Eucharistia, quod de sacrificio faciendo: vt in Missa, quæ ante meridiem coepta, post meridiem continuatur, laicis fas est Eucharistiam sumere, & in illa ritidem, quam Sacerdos privilegio sibi concessa, vna hora à meridie inchoauit: ergo qualibet diei hora potest, qui rem diuinam non facit, Eucharistiam suscipere si ieiunus sit: quia nullo Canone, aut iure sumere prohibetur.

Cap. XXVI.

Quibus in locis sit Missæ sacrificium faciendum.

PRIMO quæritur, An iure prohibeatur Sacerdos sacrificium facere in alijs locis, præterquam in locis Episcopi auctoritate consecratis? Respondeo, esse prohibitum iure, vt constat ex cap. Sicut. De consec. dist. 1. ubi ex Felice Papa habetur. Sicut non alijs, quam sacra Deo Sacerdotes, debent Missas celebrare: sic nō in alijs quam in Domino consecratis locis, id est, in tabernaculis diuinis precibus à Pontificibus delibuit Missas cantare ad sacrificia offerenda, licet, nisi summa coegerit necessitas. Idem habetur in ca. Missarum ex Concilio Triburien. & cap. Hic ergo, ex Clemente, & cap. Presbyter ex Sylu. De consec. dist. 1.

Secundò quæritur, An Episcopi concessu Missæ sacrificium fieri possit in domibus priuatis, aut in locis, videlicet Oratorijs, sacellis, quæ nō sunt ab Episcopo consecrata, nec ad Diuinum cultum dedicata, dummodo tamen fiat sacrificium in altari sacro, quod dicitur portatile, sicut habetur in cap. concedimus de consec. dist. 1. Respondeo, in hunc modum; Nil seuiente cōtra Ecclesiam persecutione, sacrificia fiebant in cypis, speluncis, & in ædibus priuatis, quoniam his in locis, vt persecutionū, Sacerdotes immolare cogebantur:

postea iure communi constitutum est, nō esse sacrificandū, nisi in locis auctoritate Episcopi consecratis dedicatis: pręterquam tempore necessitatis. Et nihilominus ante Concilium Tridentinum, concessu Episcopi poterat Sacerdos sacrificare in locis, quę sacrata non essent. Sic Io. And. Ancharanus, Francus, Geminianus in *ca. vlt. de privilegiis*, in 6.

Tertio queritur, An Episcopi permisso absque vllō peccato, sic etiam in priuatis domibus, quę sacrę non sint, Sacerdos immolare queat? Respondeo, ante Concilium Tridentinum id Sacerdoti consensu Episcopi licuisse facere super altari sacro portatili: nam in *c. Clericos*, de consecr. dist. 1. illud ex Sexta Synodo adfertur: *Clericos, qui ministrant in Oratorijs, quę intra domos sunt, cum consensu Episcopi loci illius, hoc s. a. esse precipimus*. Et in *c. Missarum*, de consecr. dist. 1. ex Conc. Triburienfi habetur: *Missarum solennia non vbiq; sed in locis ab Episcopo consecratis, vel vbi ipse permiserit, celebranda: Et in cap. Hic ergo* de conc. c. dist. 1. *In alijs locis sacrificari, & Missas celebrari non licet, nisi in ijs, in quibus Episcopus iusserit, aut que fuerint ab Episcopo consecrata*. Nūc verō post Conc. Trident. vt docet Nauar. in *Manua. c. 25. n. 81*. Solus Romanus Pontifex id cōcedere potest. Nam *seff. 23. in Decreto de obseruandis, & euandis in celebratione Missę*, cautū est, ne Episcopi patiantur in priuatis domibus, atque omnino extra Ecclesiam, & ad Diuinum cultum tantum dedicata Oratoria ab eisdem ordinarijs designanda, & visitanda, sanctum hoc sacrificium a secularibus, aut Regularibus quibuscunque peragi. Sic Concilium. Et Cardinales, ad Declarationem Concilij Tridentini deputati, declararunt, huiusmodi facultatem Episcopos dare non posse.

Quarto queritur, An Synodus Tridentina, in eo quod proxime retulim⁹ Decreto deroget priuilegio Episcoporum, quod habetur in *ca. Quoniam de Priuilegijs*, videlicet vt Episcopi, cum diuersis a suis Ecclesijs absint, nec semper commodē accedere queunt ad sacras ædes, ad rē diuinam audiendam, vel faciendam, possint altare portatile deferre, & in eo celebrare per se, vel per alios, vbiq; voluerint, vel celebrare, vel audire diuinam? Congregatio Cardinaliū anno 1586. declarauit, non esse derogatum: quia Concilij decretū editum fuit ad extirpandos abusus; at in Episcopis nequaquam est abusus, si quotidie rem diuinā faciant, vel audiant extra sacras ædes, cum legitima causa absint a suis Ecclesijs, nec ad templa citra incommodum accedunt.

Quinto queritur, An Episcopi prædicto priuilegio uti possint, quando ob incommodam valeditudinem domo exire nequeunt? Eadem Cardinalium Congregatio primum insinuat posse: quia ratio, & causa iuneris, & incommoda valetudo æquiparari videntur: quamuis altero die eadem Congregatio oppositum definisse videatur. Certē ante Concilium Tridentinum id Episcopis licebat, præsertim ex *cap. Concedimus*, & *cap. Missarum*, de consecr. dist. 1.

Sexto queritur, An post Concilium Tridentinum, Missę sacrificium absque peccato fiat extra loca consecrata, tempore necessitatis, Episcopi consensu, vbi commodē id peti, & impetrari potest, aut etiam sine eo, vbi commodē peti non po-

test? Respondeo, cum Soto in *4. dist. 13. quest. 2. artic. 3.* & Durant. *lib. de ritib. Eccles. Cathol. 2. cap. 6. numer. 8.* & Nauarro in *Manua. cap. 25. numer. 82.* posse: quia Concilium Tridentinum solum voluit abusus ē medio tollere: at non est abusus, si ob necessitatem in locis, quę consecrata non sunt, immoletur: siquidem in *cap. sicut*, de consecr. dist. 1. id permittitur, & in *cap. Concedimus* de consecr. dist. 1. ex Concilio Triburienfi eadem facultas conceditur. Quo fit, vt liceat in bello rem diuinam facere sub tentorijs, aut subdio, in altari tamē portatili consecrato, quod in *cap. concedimus* citato dicitur tabula altaris consecrata, & alicubi vocatur ara sacra, vt Christiani milites rem diuinam audiant, vel Eucharistiam sumant, & se ad pugnam seruētius, & ardentius præparent. Item, quando celebrantur solennes, & publicę populis supplicationes, & itur ad aliqua parua Oratoria siue sacella, quę totum populum non capiunt, tanta conscientia, sit sacrificium ante fores. Sic Sotus, & Nauarrus. Quando item Sacerdotes aliqui solent primas hostias immolare, & adeo magna populū multitudinem confluat ad sacram ædem, vt eam capere non possint, tunc fit sacrificium præforibus sacrę ædis. Ita Nauarrus. Sic etiam cum Christianorum exercitus, aut classis ad multum temporis spacium rem diuinam nō audiuit, quia non potuit, & ad locum appulit, vbi subdio posset commodē rem sacram audire, at in mari, aut in flumine fas nunquam est sacrificium Missę facere ob periculum effusionis sanguinis, vt est cōmunis omnium opinio.

Septimo queritur, Vtrum per Concilium Tridentinum, sint sublata Priuilegia Fratrum Franciscanorum, & Dominicanorum, quibus indulgebatur ante Concilium, vt sacrificare possent in quolibet loco priuato, mundo tamen, & religiose parato, etiam sine alia qualibet facultate, absque detrimento tamen parochialis iuris, & in altari portatili consecrato, *cap. In his, de Priuilegijs*. Respondet Nauar. in *Manua. cap. 25. numer. 82.* esse sublata: nisi denuo concedantur, aut confirmentur, idem dicit Collegium Priuilegiorum Mendicantium, & non Mendicantium, in *verbo Missę*, in annotatione, & Durant. *lib. 2. de ritib. Eccles. Cathol. cap. 6. numer. 8.*

Octauo queritur, An lethale peccatum admittat Sacerdos, qui Sacris operatur in priuatis locis sine iusta, & legitima causa? Sotus *4. dist. 13. quest. 2. art. 3.* negat, nisi adfit, vel contemptio legis, vel aliorum offensio. Sed probabilior est Nauarri sententia in *Manua. cap. 25. numer. 81.* eum lethaliter peccare, cui quidem idem facit grauis pœna, in iure constituta contra Sacerdotem aliter facientem: nam in *ca. Nullus de consecr. dist. 1.* legitur: *Nullus presbyter Missas celebrare presumat nisi in consecratis ab Episcopo locis, qui sui pariceps de cetero voluerit esse Sacerdotij*. Et in concil. 6. generali. *can. 31.* videtur constitui, vt qui extra Ecclesiam ministrat, vel baptizat ab officio amoueat, *Et habetur in c. Cler. de cas. d. 1.*

Nondō queritur, An Generales Regulariū Præfecti tuta conscientia queant Oratoria, Sacella, vel ædes ad Diuinum cultum, & Missę sacrificiū deputare? Respondeo, auctoritate Pontificia Generalibus, & v'roucialibus ordinum Regulariū Præpositis concedi, vt propria templa erigant,

ædificent,

edificent, & ad Diuinas preces, & sacrificia dedicent, & Oratoria in proprijs ipsorum Ordinum conuentibus, & collegijs designent, & destinent. Nonnulli uero Religiosi quamuis possint, nolunt tamen hoc Priuilegio simpliciter uti, nisi ubi, & quando Episcopus presens non est, & a deo longe abest, ut commodè conueniri non possit, & ubi Episcopi difficiles se præbent ad id concedendum.

Decimò queritur, à quonam consecrari Ecclesia debeat? Respondeo, à solo Episcopo, c. Nemo Ecclesiam De consecr. dist. 1. & debet esse proprius Episcopus, aut saltem consecrari Ecclesia sine eius consensu non debet. ca. Tua fraternitas, de consecr. Ecclesie, vel altaris. Romani Pontificis auctoritate potest committi simplici Sacerdoti Ecclesie consecratio. Innocentius, Glossa, & Doctores in c. Aqua, de consecr. Ecclesie. Ad id tamen non sufficit sola ab Episcopo demandata facultas: Episcopus enim nequit simplici Presbytero mandare, aut committere, quæ sunt Pontificij ordinis propria, nec si committat, & mandat, rata, & firma consecratio est. Nec enim Ecclesia censetur consecrata, si mandato Episcopi tam simplex Sacerdos consecrauerit, licet ea, quæ ad iurisdictionem spectant, Episcopus delegare possit, cap. Aqua, de consecr. Ecclesie. Et ibi Glossa, & Doct.

Vndecimò queritur, Quo tempore fieri iure debeat Ecclesie consecratio? Respondeo, quolibet die, siue festo, siue profesto, c. Tua fraternitas, de consecr. Ecclesie. **QVAERES**, unde nam consistere possit Ecclesiam aliquam esse consecratam? Respondeo ex literis scriptis, quæ in dotationis instrumento, vel ipsius Ecclesie libris habentur. Deinde ex signis consecrationis, quæ in ipsius Ecclesie columnis, aut parietibus imprimuntur. Item, si id ita esse testes affirmant. c. Solemnitates, de consecr. dist. 1. Insuper si consecratio testimonio vnus probetur, qui testetur eius rei veritatem, eo quod uiderit, vel certe audiuerit ita se rem habere: in his enim, & similibus, in quibus nemini damnum inferitur, sufficit vnus testis ad faciendam fidem, ut docet Innocentius, cuius sententia communi consensu, teste Abbate in Rubrica de consecr. est comprobata.

Duodecimò queritur, quando nam Ecclesia aliqua sit denuò consecranda, aut quia violata, & polluta fuerit, aut quia consecrata non sit? Respondeo, consecrandam esse, quando nescitur, ambiguntur sit consecrata, nec ne, nec appareat vllum consecrationis indicium siue argumentum, ca. Solemnitates de consecr. dist. 1. Deinde, cum Ecclesie parietes, aut ex toto, aut maiori ex parte igni exulti sint in c. Ecclesie, dist. 68. & c. Ecclesie, de consecr. dist. 1. Item, si casu simul corruerint, vel alio modo, simul, non paulatim cruenta amiserint: nam teste Abbate in c. Proposuisse de consecr. Ecclesie. Consecrationis forma in cruenta, & superficie imprimitur. Collapso autem recto, parietibus tamè integris, non est opus consecrationem repetere. c. Ligneis, de consecr. Ecclesie.

At in dubium vertitur, an si parietes paulatim decidant, aut cruenta spolientur nudentur uè, ita tamen, ut paulatim quoque reficiantur, Ecclesia consecrationis formam amittat. Dux sunt opiniones; quarum prima negat, & fuit Hostiensis, Paludani, Antonii, summæ Confessorum, & Pitaræ quorum testibus subscriptis Syluester in

verbo consecratio. 2. quest. 4. ubi citat prædictos auctores. Nititur ea ratione hæc opinio, quòd eadem Ecclesia permanet, quemadmodum est eadem nauis, cum paulatim reficitur, eadem ciuitas, idem populus, idem fluius, alij, & alij hominibus & aquis sibi continenter succedentibus, ut constat ex l. Quod in rerum, ff. De legibus, & l. Proponebatur, ff. De Iudic. Secunda uero opinio affirmat, quæ Innocentio in Rubrica de consecr. Ecclesie, & Abbate in cap. proposuisse, de consecr. Ecclesie, placuit, quam ita confirmant, quia in rebus spiritualibus potius rei veritas, quam iuris fictio consideratur. Cæterum probabilior est prima sententia: nam Ecclesia, quæ paulatim restauratur, ac reficitur, sicut etiam nauis, quæ reparatur, non solum iuris fictio, sed reuera eadem censetur, eo quòd partes sibi succedunt.

Decimotertiò queritur, Quot modis Ecclesia polluta, aut violata ipso iure habeatur ita, ut reconciliari debeat non denuò consecrari? Hanc questionem tractant Doctores in cap. proposuisse de consecr. Ecclesie. Summis in verbo consec. Nau. in Man. cap. 27. m. 256. Respondeo, multis modis. Primo, quando in ea Ecclesia, sanguis humanus per iniuriam effunditur, c. Ecclesie, dist. 68. & c. Ecclesie, de consecr. dist. 1. c. Proposuisse, de consecr. Ecclesie. Dicimus (effunditur) quoniam non sufficit paucarum guttarum sanguinis emissio. Effusionis enim nomine copia significatur, ut ait Abbas in cap. proposuisse, de consecr. Ecclesie. quod si sanguis minimè fundatur, licet ossa, vel membra conterantur, aut frangantur, non idcirco polluitur Ecclesia. Per iniuriam: quoniam si aliter, ut potè naturali modo, aut casu aliquo, vel ad instam hominis defensione sanguis fundatur, non ideo violatur Ecclesia, ut est omnium communis opinio, in c. Proposuisse, de consecr. Ecclesie, & ca. Si Ecclesiam, de consecr. Ecclesie, in Sexto. Et refert Syluester in verbo consecr. 2. q. 5. Nec item si ioco, aut ludo aliqui honesto, & iusto, ut ait Nauarrus, nec etiam si quis infans, aut quis per amentiam furorem uè, alienum sanguinem fundat, ut aiunt iidem Doctores.

QVAERES, An si effusionis sanguinis causa præbeatur, aut si quis absque vlla effusione sanguinis in Ecclesia occidatur, eo ipso illa violatur? Respondeo, violari: nam sufficit si quis in Ecclesia vulneretur, etiam si extra Ecclesiam exeat, antequam sanguis fundatur, ut Glossa, & alij annotarunt. Non tamen satis est, ut Ecclesia violatur, si quis extra illam vulnus accipiat, & in templum ingressus ibi sanguinem fundat, ut ait Glossa communi consensu approbata. Non etiam sufficit, si Iudex in Ecclesia mortis sententiam in aliquem ferat, dummodo nulla in ea sit sanguinis effusio. Satis item est ad Ecclesiam polluentem, si quis in illa suffocetur, aut quolibet alio modo interficiatur iniquè, siue iniuste, citra vllam sanguinis effusionem, ut docet Glossa in ca. Proposuisse, etiam si martyr pro fide, & religione Christi vulneretur, aut trucidetur, iuxta Glossam, & communem omnium sententiam, quam refert Syluester consecr. 2. q. 5. **QVAERES**, an satis sit ad Ecclesie violationem, si quis ex æde sacra aliquem extra Ecclesiam constitutum vulneret, aut perimat telo aliquo immisso? Respondeo, minimè, cum tamen contrarium sufficiat, si quis extra Ecclesiam

positus iaculum mittat in aliquem, qui in templo commoratur, ut eum necet, aut fauciet.

ROGABIS, An si quis vulneratur per iniuriam, aut occiditur in tecto templi, aut in cauerna, & spelunca sub templo sita, eo ipso Ecclesia polluitur? *Respondeo*, minimè, vt Glossa docet, licet, si quis mentis compos, ira, vel odio seipsum in Ecclesia interficiat, vel vulneret, Ecclesia polluitur. *Sylu. consecrat. 2. q. 5. ex Geminiano.*

Secundo modo polluitur Ecclesia per voluntariam emissionem humani seminis in ipsa, & factis est, si semen emittitur etiam per conjugalem congressum, quamuis quidam è veteribus, quos sequitur Rosella, oppositum senserint, vt notant Glossa, & alij in c. *Ecclesijs. de consec. dist. 1. & Syluest. consec. 2. q. 5. in tertio casu.* Necesse tamen est, vt sit voluntaria seminis effusio: fallitur enim Angelus, vt ait Syluester, ratus Ecclesiam pollui, si semen per fomnum fundatur.

Tertio, quando in Ecclesia aliquis excommunicatus sepelitur, *cap. Consulisti. de consecratio. Eccles.* vbi statuitur, cæmeteria, in quibus excommunicati sepeliuntur, esse polluta. Ergo polluitur quoque Ecclesia, in qua excommunicatus sepelitur: & cadaver eius erui debet, si discerni queat, & extra Ecclesiam proijci, *capit. Sacris, de sepelitu.*

Quarto modo, quando in Ecclesia aliquis Paganus sepelitur, *cap. Ecclesiam, de consecrat. dist. 1. Si quæras*, an tunc in his casibus aulso corpore parietes abradi debeant, & tigna? Ioannes Andreas concedit, in *cap. Proposui. de consecrat. Eccles.* & probat ex *cap. Ecclesiam 2. de consec. dist. 1.* vbi id aperte constituitur. Ait tamen Abbas in eodem cap. id fieri non oportere, quando Ecclesia est consecrata: nam consecrationis forma priuaretur, si parietes abraderentur. Quando verò non est consecrata, fieri debet, & ita intelligitur *cap. Ecclesiam, præcitatum.*

Quinto, quando Ecclesia per Episcopum excommunicatum publicè consecratur. Hic modus in iure expressim nõ cõtinetur: at in *ca. Consulisti. de consec. Eccl.* Ioan. Andree eum inter ceteros recenlet. Sic etiam Abbas, & alij Ioannem Andree secuti, **QUÆRES,** an quando Ecclesia polluitur, Cæmeterium quoque polluat? *Respondeo*, pollui, si sit cum Ecclesia coniunctum: polluto tamen Cæmeterio, non violatur Ecclesia, etiam illi coniuncta: nec vno Cæmeterio polluto, polluitur alterum etiam illi coniunctum per medium parietem, *c. si Ecclesiam, de consec. Ecclesia in Sexto.* Porro Ecclesia polluta occultè, non indiget reconciliatione, quandiu latet. Abbas, & Nauar. & alij *locis citatis:* at quando incipit publica, & manifesta esse violatio, opus est, vt Ecclesia reconcilietur.

Decimoquarto queritur, An Ecclesia etiam ea, quæ nõ est consecrata, violetur, & polluat? *Respondeo*, si sit sacra, siue vt passim vocari solet benedicta, hoc est, sola Episcopi auctoritate consecratis Ecclesie precibus, & per solam sacre aque aspersionem ad rē diuinam destinata, etiam pollui eisdem modis, quibus Ecclesia consecrata, vt est communis opinio.

Decimoquinto queritur, Quo pacto Ecclesia, quæ est consecrata, aut per episcopum ad res di-

uinas deputata, quando polluitur, aut violatur, reconciliari iure debeatur? *Respondeo*, Ecclesiam consecratam reconciliandam esse per Episcopum proprium, vel alienum eo contentiente, & per aquam ab Episcopo sacratam: nec potest eiusmodi Ecclesiam reconciliare simplex Presbyter, nisi id Romanus Pontifex committat. Ecclesia verò, quæ non est consecrata, dicata tamen solitis precibus ad diuinos vsus per Episcopum, quæ vulgò dicitur benedicta, reconciliari potest per simplicem Sacerdotem. Deinde, consecratam Ecclesiam reconciliat Episcopus per aquam cum vino, & cinere sacratam, vt dicitur in *cap. Proposui. de consecrat. Eccles.* at in ecclesia, quæ non est consecrata, quæ benedicta vocatur, reconciliatur solius aque sacrate aspersione. Porro Ecclesia consecratur manu Episcopi: at ea, quæ benedicta dicitur, solis Episcopi precibus, & aque sacre aspersione ad diuinos vsus destinatur.

Decimosexto queritur, Quam poenam incurrat Sacerdos, qui sacrificat in Ecclesia polluta, & nondum reconciliata? *Sensit Hostiensis in c. vii. de consecrat. Eccl.* eum irregularitatem contrahere. Sed oppositum est in iure decretum: nam in c. *Is qui, de sentent. excomm. in sexto*, habetur: *Is qui in Ecclesia, quæ est sanguinis, aut seminis effusione polluta, sciens celebrare presumpsit, licet in hoc temerarie agat, irregularitatis tamen cum id non sit expressum in iure, laqueum non incurrit.* Hæc ibi. At verò, vt Angelus, & Syluest. in verbis, *supra. q. 6. vers. 23. ex Archidia. Ioann. Andree, & Geminiano*, docet, tali Sacerdoti interdicitur ingressus in Ecclesiam, vt colligi videtur ex *ca. Episcoporum de prim. in sexto.* Et locum habet in Sacerdote, siue laicali, siue regulari cuiuslibet ordinis. An verò solum comprehendat eos, qui sunt ab Ordinarij potestate exempti, dubia quæstio est. Nam Syluester, & alij aiunt, comprehendere, cum exemptos, tum etiam alios: alij dicunt comprehendere solum exemptos, de qua re dicam alibi. Quare, si cum sit ab ingressu in Ecclesiam prohibitus, sacrificium fecerit in ecclesia, irregularitatem contrahit. Nam in *ca. Is cui, de sent. excomm. in sexto*, aperte dicitur: *Is cui est Ecclesie interdictum ingressus, irregularis efficitur, si contra interdictum huiusmodi auium in ea se ingerat suo officio fungens, vt prim.* Sic ibi.

Decimoseptimo queritur, Quæ poena afficiatur Sacerdos, qui sacrificat in Ecclesia interdicto subiecta? *Respondeo* in c. *Is qui, de sent. excomm. in sexto*, sic haberi. *Is qui sciens in loco celebrat supposito interdicto, irregularitatem incurrit.*

Cap. XXVII.

De Altari, in quo Sacrosanctum Missæ sacrificium iure fieri debet.

Queritur primo, in quonam altari sit sacrificandum? *Respondeo*, in altari auctoritate Episcopi consecrato, *c. Altaria, de consecrat. d. 1.* Altare autem est duplex. Vnum, quod Portatile vocatur, eo quod a loco in locum mutari, & transferri queat. In iure, viaticum appellatur, in *cap. vlt. de prim. in 6.* Et in c. *Concedimus, de consecrat. dist. 1.* vocatur tabula altaris consecrata: alicubi dicitur, ara sacra. Alterum stabile, quod a loco non mouetur: hoc autem altare aliquando est consecra-

tum, &